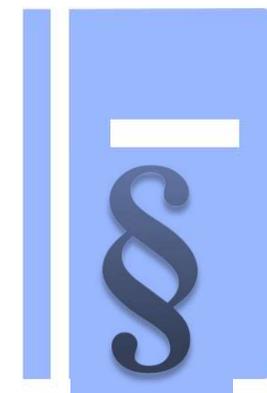

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

**USTAWA z dnia 25 lutego 1964 r.
Kodeks rodzinny i opiekuńczy
(Dz. U. z 2023 r. poz. 2809)**

Uwzględniono w niej kwestie dotyczące między innymi:

- ✓ małżeństwa,
- ✓ ustrojów majątkowych,
- ✓ obowiązku alimentacyjnego,
- ✓ terminów na zaprzeczenie ojcostwa i macierzyństwa,
- ✓ **sprawowania opieki,**
- ✓ kurateli,
- ✓ rozvodu,
- ✓ separacji.

Prawa i obowiązki rodziców

Zgodnie z **art. 96** rodzice **mają wychowywać dziecko** pozostające pod ich władzą rodzicielską i kierować nim.

Obowiązani są troszczyć się o jego fizyczny i duchowy rozwój i przygotować je należycie do pracy dla dobra społeczeństwa odpowiednio do jego uzdolnień.

Rodzice, którzy nie mają pełnej zdolności do czynności prawnych uczestniczą w sprawowaniu bieżącej pieczy nad dzieckiem i w jego wychowaniu, chyba że sąd opiekuńczy ze względu na dobro dziecka postanowi inaczej.

Prawa i obowiązki rodziców

Z art. 97 wynika, że jeżeli **władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom**, każde z nich jest zobowiązane i uprawnione do jej wykonywania.

O istotnych sprawach dziecka powinni rozstrzygać wspólnie, a przy braku porozumienia między nimi rozstrzyga sąd opiekuńczy.

Prawa i obowiązki rodziców

Rodzice mają prawa do:

- 1) uznania ich prymatu jako „pierwszych nauczycieli” swoich dzieci
- 2) dostępu do wszelkich informacji dotyczących kształcenia i wychowania ich dzieci
- 3) rzetelnej informacji o postępach i ocenach nauki i zachowania dziecka
- 4) wsparcia ze strony szkoły w razie problemów wychowawczych

Prawa i obowiązki rodziców

Rodzice mają obowiązek/prawo:

- 5) informowania dyrektora szkoły o realizowaniu przez dziecko w wieku 6 lat rocznego przygotowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego
- 6) występowania do dyrektora z wnioskiem o odroczenie spełniania przez dziecko obowiązku przedszkolnego
- 7) partnerskiego współdziałania i aktywnego wpływania, poprzez swoich przedstawicieli na sprawy szkoły.

Za dopełnienie czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do placówki, w której będzie realizowało ten obowiązek odpowiadają jego rodzice.

Niespełnianie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

W praktyce. Nieuczęszczanie dziecka do przedszkola, oddziału przedszkolnego lub innej formy wychowania przedszkolnego skutkować może nałożeniem grzywny na jego przedstawicieli ustawowych (art. 31 ust. 1, art. 34 ust. 1 pkt 1, art. 42 ust. 1 ustawy z 14 grudnia 2016 r., art. 120 § 2 ustawy z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji).

Prawa i obowiązki rodziców

Rodzice mają obowiązek:

- 1) dopełnienia wszelkich czynności do zgłoszenia dziecka do szkoły
- 2) zapewnienia systematycznego uczęszczania na zajęcia edukacyjne
- 3) informowania wychowawcą klasowego o przyczynach nieobecności dziecka na zajęciach szkolnych, usprawiedliwiania nieobecności dziecka
- 4) zapewnienia dziecku takich warunków, aby umożliwić mu przygotowanie się do zajęć

Prawa i obowiązki rodziców

Rodzice mają obowiązek:

- 5) wychowywać swoje dziecko w sposób odpowiedzialny, z poszanowaniem godności dziecka i nie zaniedbywać je
- 6) poświęcać swój czas i uwagę nauce dzieci tak, aby wzmocnić wysiłki szkoły skierowane na osiągnięcie celów nauczania i wychowania
- 7) naprawy zniszczeń dokonanych przez dziecko
- 8) angażować się jako partnerzy w działania szkoły, brać aktywny udział w wyborach i współdziałać w organach szkoły

Prawa i obowiązki rodziców

Rodzice mają obowiązek:

- 9) brać udział w zebraniach szkolnych, informować wychowawcę o sprawach mogących mieć wpływ na naukę i zachowanie dziecka
- 10) w przypadku wyjazdu za granicę, rodzic składa pisemne oświadczenie do dyrektora szkoły, zawierające termin przestania dokumentów świadczących o realizowaniu przez dziecko obowiązku szkolnego poza granicami szkoły. W przypadku niedotrzymania terminu określonego przez rodzica, dyrektor szkoły występuje na piśmie, w terminie trzech tygodni od przekroczenia wyznaczonego terminu, do policji o ustalenie miejsca pobytu dziecka.

Stosunki między rodzicami a dziećmi

Art. 87 mówi, że rodzice i dzieci obowiązani są wspierać się wzajemnie.

Obowiązek ten i wynikające z niego prawo dotyczy całej sfery powiązań niematerialnych i materialnych między członkami rodziny i oznacza np. opiekę nad chorym, **pomoc w nauce**, pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego, **wsparcie psychiczne i pomoc w niepowodzeniach**.

Obowiązek ten jest wzajemny.

Dotyczy zarówno dzieci, jak i rodziców.

Władza rodzicielska

W zakresie władzy rodzicielskiej na szczególną uwagę zasługują:

Art. 92: Dziecko pozostaje aż do pełnoletności pod władzą rodzicielską.

Art. 93 § 1: Władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom.

Art. 97 § 2: O istotnych sprawach dziecka, rodzice rozstrzygają wspólnie; w braku porozumienia między nimi rozstrzyga sąd opiekuńczy.

Władza rodzicielska

Art. 100: Sąd opiekuńczy i inne organy państwowe obowiązane są udzielić pomocy rodzicom, jeżeli jest ona potrzebna do należytego wykonywania władzy rodzicielskiej, w szczególności każde z rodziców może zwrócić się do sądu opiekuńczego o odebranie dziecka zatrzymanego przez osobę nieuprawnioną.

(np. sąd, policja), instytucje samorządowe (np. **Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna**), społecznych (np. **Polski Czerwony Krzyż**), kościelnych (np. **Caritas**)

Prawa i obowiązki rodziców w stosunku do nieletnich zagrożonych demoralizacją, naruszających zasady współżycia lub normy prawa

Podstawowym aktem prawnym regulującym postępowanie z nieletnimi jest KRiO.

Jeżeli postanowienia tego kodeksu są niewystarczające stosowana jest **ustawa *Postępowanie w sprawach nieletnich***.

Podstawowe z punktu widzenia praw i obowiązków rodziców są następujące zapisy wyżej wymienionej ustawy:

Art. 1 § 1:

- 1) Zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły lat 18.*
- 2) Postępowania w sprawach o czyny karalne, w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu lat 13, ale nie ukończyły lat 17.*
- 3) Wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby lat 21.*